

Uchwała nr 5

Podkomitetu do spraw stosowania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej we wdrażaniu perspektywy finansowej 2021-2027 z dnia 25.03.2026 r.

w sprawie bezpośredniego uwzględnienia warunku przestrzegania Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych oraz zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w Wieloletnich Ramach Finansowych Unii Europejskiej na lata 2028-2034.

Na podstawie Regulaminu pracy Podkomitetu do spraw stosowania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej we wdrażaniu perspektywy finansowej 2021-2027 § 6 pkt 2 i 3 uchwała się, co następuje:

§ 1.

Podkomitet do spraw stosowania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej we wdrażaniu perspektywy finansowej 2021-2027 (dalej zwany Podkomitetem KPP) wyraża głębokie zaniepokojenie kształtem projektowanego porządku prawnego na lata 2028-2034, w szczególności brakiem jednoznacznych i systemowych odniesień do Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, w ramach zasad horyzontalnych sformułowanych dla Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2028-2034.

§ 2.

Podkomitet KPP apeluje do osób i instytucji odpowiedzialnych za współkształtowanie porządku prawnego perspektywy finansowej UE na lata 2028-2034, w szczególności do Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego oraz Rządu Rzeczypospolitej Polskiej o:



Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



- przywrócenie bezpośredniego odwołania do Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych jako zasady horyzontalnej w dokumentach, programach, planach, operacjach i działaniach współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej,
- przywrócenie zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami jako zasady horyzontalnej, obowiązującej dla programów, planów, operacji i działań współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej oraz zapewnienie, aby nie były wykorzystywane w sposób prowadzący do regresu w zakresie ochrony praw osób z niepełnosprawnościami.

§ 3.

Podkomitet KPP podkreśla, że Unia Europejska, jako strona Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, jest zobowiązana do zapewnienia jej pełnego i skutecznego stosowania, a ograniczenie zasad horyzontalnych wyłącznie do ogólnych odniesień do Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej stwarza ryzyko obniżenia dotychczasowego standardu ochrony praw tej grupy społecznej.

§ 4.

Podkomitet KPP postuluje o przekazanie treści niniejszej uchwały do Ministra Spraw Zagranicznych oraz Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej koordynujących prace nad stanowiskiem Rządu RP w sprawie Stosowania Karty Praw Podstawowych i innych umów międzynarodowych stanowiących o niepełnosprawności.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia przez Podkomitet KPP.

.....
Przewodnicząca Podkomitetu do spraw stosowania Karty Praw Podstawowych
Unii Europejskiej we wdrażaniu perspektywy finansowej 2021-2027



Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



Załącznik nr 1

Uchwała nr 5 Podkomitetu do spraw stosowania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej we wdrażaniu perspektywy finansowej 2021-2027 z dnia 25 marca 2026 roku.

Dotyczy: Skutki braku odniesień do Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych

Niniejszym przedstawiamy stanowisko w sprawie skutków braku odniesień do Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych

W naszej ocenie obecny kształt tych propozycji nie zapewnia zgodności z Konwencją ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami (KPON), której Unia Europejska jest stroną.

W szczególności brak jednoznacznych i systemowych odniesień do KPON w dokumentach ramowych, przy jednoczesnym ograniczeniu zasad horyzontalnych do ogólnych odwołań do Karty Praw Podstawowych UE lub wybranych aspektów równości, prowadzi do faktycznego obniżenia standardu ochrony praw osób z niepełnosprawnościami w porównaniu z poprzednimi perspektywami finansowymi. Takie podejście stwarza realne ryzyko finansowania działań sprzecznych z art. 5-7, 9, 12-13, 16, 19, 24-27 KPON, a tym samym naruszenia zobowiązań Unii Europejskiej wynikających z prawa międzynarodowego.

Karta Praw Podstawowych UE, mimo swojej rangi, nie ustanawia szczegółowych obowiązków pozytywnych w zakresie realnej dostępności, racjonalnych usprawnień, niezależnego życia i deinstytucjonalizacji, zatrudnienia na otwartym rynku pracy, czy edukacji włączającej.

Ograniczenie się wyłącznie do Karty prowadzi do ryzyka regresu w ochronie praw osób z niepełnosprawnościami, sprzecznego z zasadą niedopuszczalności cofania się w standardach praw człowieka (non-regression).

W związku z powyższym wzywamy Komisję Europejską, jako inicjatora pakietu legislacyjnego, do wprowadzenia niezbędnych korekt zapewniających jednoznaczne i konsekwentne uwzględnienie KPON w dokumentach, w tym w zakresie:

- zasad horyzontalnych,
- celów regulacji,
- mechanizmów monitorowania i ewaluacji,



Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



- dostępu do wymiaru sprawiedliwości,
- dostępności informacji i procedur aplikacyjnych.

Skutki braku odniesień do Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych bez wskazanych zmian oznaczałoby odejście od dotychczasowego dorobku regulacyjnego UE w zakresie włączenia osób z niepełnosprawnościami oraz stworzyłoby ryzyko finansowania działań niezgodnych z obowiązującym prawem międzynarodowym i unijnym.



Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

